

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Be- en verwerken van afvalstoffen op De Wierde
te Oudehaske: oprichting scheidings- en vergis-
tingsinstallatie en de aanvulling daarop

31 augustus 1999

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Fryslân
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

uw kenmerk

uw brief

ons kenmerk
U354-99/Ru/gl/944-120

onderwerp
Toetsingsadvies be- en verwerken van
afvalstoffen op De Wierde te Oudehaske:
oprichting scheidings- en vergistingsin-
stallatie

doorkiesnummer
(030) 234 76 50

Utrecht,
31 augustus 1999

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Be- en verwerken van afvalstoffen op de Wierde te Oudehaske: oprichting scheidings- en vergistingsinstallatie. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan over het MER en de aanvulling daarop.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

drs. L. van Rijn - Vellekoop
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Be- en verwerken van afvalstoffen op De
Wierde te Oudehaske: oprichting
scheidings- en vergistingsinstallatie

In afschrift aan: Wetterskip Fryslân

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
<http://www.eia.nl>
e-mail mer@eia.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

Be- en verwerken van afvalstoffen op De Wierden te Oudehaske:
oprichting scheidings- en vergistingsinstallatie en de aanvulling daarop

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
Be- en verwerking van afvalstoffen op De Wierden te Oudehaske: oprichting scheidings- en
vergistingsinstallatie

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Fryslân door de Commissie voor de milieueffectrap-
portage; namens deze.

de werkgroep m.e.r. Be- en verwerken van afvalstoffen op De Wierden te Oudehaske:
oprichting scheidings- en vergistingsinstallatie

de secretaris

drs. M.J. Ruis

de voorzitter

drs. L. van Rijn - Vellekoop

Utrecht, 31 augustus 1999

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop	3
3. Overige opmerkingen over het MER en de aanvulling	4
3.1 Autonome ontwikkeling	4
3.2 Milieugebruiksruimte	5
3.3 Afvalbehandeling	5
3.4 Afvalwaterzuivering	6
3.5 Geluid	6
3.6 Geur	7
3.7 Evaluatieprogramma	8

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 mei 1999, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 juli 1999, waarin de termijn voor het advies van de Commissie wordt verlengd
2. Kennisgeving in Staatscourant nr 89 d.d. 11 mei 1999
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1.

INLEIDING

Afvalsturing Friesland NV (AF) heeft het voornemen om haar verwerkingsactiviteiten voor afval op de afvalberging De Wierde te Oudehaske uit te breiden. De door AF geplande activiteiten betreffen: een scheidingsinstallatie, een bewerkingsinstallatie voor organische natte fractie, bewerking van baggerslib en zuiveringsslib, grondreiniging, immobilisatie, een puinbreekinstallatie, zeezandbewerking, groencompostering, verwerking rioolslib en veegvuil (reeds vergund), opslag van secundaire grondstoffen (reeds vergund), vestiging van een regionale inzameldienst en uitbreiding van de zuiveringsinstallatie.

AF heeft in overleg met de bevoegde instanties besloten één m.e.r.-procedure te starten voor meerdere activiteiten (door AF een 'paraplu-m.e.r.' genoemd). Het MER bestaat uit een Hoofdrapport met één of meer Deelrapporten. Het Hoofdrapport geeft een korte beschrijving van de bestaande toestand, alle activiteiten die AF voornemens is op De Wierde te ontwikkelen en beschrijft de samenhang tussen deze activiteiten en de te verwachten gecumuleerde milieueffecten. Een Deelrapport geeft een meer specifieke beschrijving van een deelactiviteit en mogelijke alternatieven hiervoor.

Dit advies heeft zowel betrekking op het Hoofdrapport als het Deelrapport over het oprichten van een scheidingsinstallatie voor huishoudelijk en daaraan gelijkgestelde bedrijfsafvalstoffen en een vergistingsinstallatie voor de organische natte fractie (ONF) uit de scheidingsinstallatie. Voor het realiseren van deze activiteiten moeten vergunningen op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging Oppervlaktewateren (Wvo) worden aangevraagd. Voor een deel van bovengenoemde activiteiten geldt dat voor de vergunningverlening milieueffectrapportage (m.e.r.) moet worden doorlopen. Bevoegde instanties zijn Gedeputeerde Staten van Fryslân voor de Wm en het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Friesland voor de Wvo.

Bij brief van 11 mei 1999¹⁾ heeft de Provincie Fryslân (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 17 mei 1999 ter inzage gelegd²⁾.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³⁾ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft van het bevoegd gezag vernomen dat er geen inspraakreacties zijn ingediend.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁴], zoals vastgesteld in oktober 1998;
- op eventuele onjuistheden⁵];
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁶].

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluiten over de scheidings- en ONF-bewerkingsinstallatie. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Op 29 juni 1999 heeft een gesprek plaats gevonden tussen de Commissie, het bevoegde gezag en de initiatiefnemer. Daar heeft de Commissie kenbaar gemaakt dat het MER naar haar oordeel op een aantal onderdelen geen juist beeld geeft. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegde gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten⁷] om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen een aanvulling op het MER te maken. De aanvulling is 30 juli naar de Commissie verzonden en heeft niet ter visie gelegen. De Commissie adviseert de aanvulling bij het uiteindelijke ontwerp-beschikking ter visie te leggen. Dit advies van de Commissie bevat het oordeel over het MER (hoofd- en deelrapport) inclusief de aanvulling.

4 Wm, artikel 7.23, lid 2.

5 Wm, artikel 7.23, lid 2.

6 Wm, artikel 7.10.

7 Zie bijlage 1a.

2.

OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is. Hierdoor is het mogelijk om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming.

Aanbevelingen waarvan de Commissie denkt dat ze de kwaliteit van het besluit ten goede zullen komen zijn in hoofdstuk 3 opgenomen. In hetzelfde hoofdstuk komen ook de onderwerpen aan de orde die in de aanvulling zijn behandeld. Over de in eerste instantie geconstateerde essentiële tekortkomingen van het MER wordt in de aanvulling voldoende informatie gegeven.

Hoe de deelactiviteiten op het terrein zullen worden gesitueerd is nu nog niet geheel duidelijk. De tekening van de locatie-indeling (bijlage 5 van het Hoofdrapport) is niet meer actueel. Van een paar activiteiten die in het Hoofdrapport zijn beschreven en op de locatie zijn ingetekend is inmiddels bekend dat deze zeker of waarschijnlijk niet door zullen gaan. Het is mogelijk dat hiervoor in de plaats nieuwe activiteiten worden voorgesteld of dat de milieugebruiksruimte wordt verkleind. Ook zou het zo kunnen zijn dat een enkele activiteit niet kan worden gerealiseerd vanwege hoge emissies die de activiteit veroorzaakt. Voor de m.e.r. is het belangrijk dat goed wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om door situering en integratie van de verschillende deelactiviteiten en processen op de locatie milieuvoordelen te behalen. De Commissie zal -conform de vastgestelde richtlijnen- de MER'en voor deelactiviteiten die zij in de toekomst nog ter toetsing krijgt voorgelegd hierop toetsen.

In het MER/aanvulling worden verschillende mogelijkheden geopperd voor de situering en integratie van de deelactiviteiten. Deze worden echter niet verder in het Hoofdrapport uitgewerkt met als argumentatie dat van de meeste deelactiviteiten de technische detaillering nog onbekend is. In de aanvulling staat verder dat alleen de scheidingsinstallatie, de ONF-bewerkingsinstallatie en de waterzuivering niet variabel zijn. Voor de overige activiteiten geldt dat de situering niet op voorhand plaatsgebonden is.^{8]}

De Commissie kan zich voorstellen dat in deze fase de mogelijkheden om de in het Hoofdrapport genoemde activiteiten voor het milieu zo gunstig mogelijk te situeren en te integreren nog niet uitgebreid zijn verkend. Voor de MER'en die nog voor De Wierde zullen worden opgesteld wordt dit echter een belangrijk aandachtspunt. Hierbij kan met name worden gedacht aan mogelijk milieuvoordeel door:

- het combineren van baggerslibverwerking en zeefzandbewerking;
- het gebruiken van de open gevallen plek door het niet doorgaan van de zuiveringsslibbewerking: op deze plek kan wellicht een van de andere deelactiviteiten worden gesitueerd, waardoor een meer compacte indeling ontstaat;
- de bewerking van baggerslib, die een hogere geuremissie heeft dan de biologische grondreiniging, zodanig te situeren dat de afstand van deze geurbronnen tot de woonbebouwing wordt vergroot en de geur- en geluidhinder wordt geminimaliseerd;

- hetzelfde geldt voor de puinbreker die veel geluid produceert: ook hier is de afstand van de woonbebouwing van belang. Verregaande additionele maatregelen zullen in elk geval noodzakelijk blijven om binnen de milieugebruiksruimte te blijven. De in de aanvulling vermelde maatregelen voor de 'geïsoleerde puinbreker' zijn voor de Commissie nog niet geheel duidelijk. Hier zal ter zijner tijd in het desbetreffende deel-MER aandacht aan moeten worden besteed.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER EN DE AANVULLING

In hoofdstuk 3 worden de onderwerpen behandeld waarvan de Commissie van mening is dat deze in de aanvulling voldoende zijn behandeld. Per onderwerp wordt vermeld wat de aanvankelijke tekortkoming was en hoe in de aanvulling hierop is ingegaan. Bij een paar onderwerpen geeft de Commissie een aanbeveling. Het MER hoeft niet met deze aanbevelingen te worden aangevuld voordat het besluit over het voornemen wordt genomen.

3.1 Autonome ontwikkeling

In het kader van de beschrijving van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling in het MER, vroeg de Commissie naar de relevante *immissies* van de geplande thermische droging op de nabij gelegen locatie 't Dok. Deze activiteit ligt zo dicht bij de Wierde dat de Commissie het aannemelijk acht dat dit initiatief invloed heeft op de bestaande situatie en autonome ontwikkeling voor een aantal belangrijke milieuaspecten, waaronder geur en geluid.

De Commissie is van mening dat de autonome ontwikkeling in de aanvulling voldoende is beschreven. Alleen het aspect geur is niet evenwichtig uitgewerkt. De geurcontour is berekend op basis van een optimistische schatting van de restgeuremissie. Een -naar de mening van de Commissie- meer reële schatting van de restgeuremissie geeft een beter beeld van de te verwachten situatie.⁹⁾ Bovendien wordt de geurcontour van de slibdroging in figuur 7.2 van de aanvulling weliswaar ingetekend, maar wordt niet aangegeven hoe deze geurbelasting cumulatief uitpakt. De totaal te verwachten geurbelasting voor de omwonenden kan niet uit fig. 7.2 worden opgemaakt. De initiatiefnemer stelt dat het optellen van verschillende geuren problematisch is. De Commissie erkent dit, maar constateert tegelijkertijd dat het gehanteerde principe van de milieugebruiksruimte bij de Wierde juist uit gaat van de veronderstelling dat de berekende geur- en geluidbelasting is op te tellen. De moeilijkheden van het berekenen van de cumulatie van geur kan dus geen reden zijn om de beschrijving van de totale geurbelasting achterwege te laten. Bovendien is de beschrijving van de totale geurbelasting van belang voor belanghebbenden, zoals omwonenden van De Wierde. Zij krijgen door deze beschrijving een betere indruk van de geurbelasting die zij max-

⁹⁾ In de Appendix van de Aanvulling op het MER *Geïntegreerde locatie- en inrichtingskeuze verwerking zuiveringsslib Groningen, Friesland en Drenthe* (8 augustus 1998) wordt uitgegaan van een te verwachten geurcontour van de slibdroging gebaseerd op een restgeurconcentratie van 5000 ge/m³, in plaats van een restgeurconcentratie van 2000 ge/m³ waar dit MER vanuit gaat.

imaal kunnen verwachten. De autonome ontwikkeling wordt immers niet door de milieugebruiksruimte begrensd.

Omdat de Commissie verwacht dat de extra geurhinder voor de omwonenden beperkt zal zijn en omdat de autonome ontwikkeling geen invloed heeft op de milieugebruiksruimte, is er geen sprake meer van een essentiële tekortkoming.

■ De Commissie adviseert om voor de vergunningverlening duidelijkheid te verschaffen over de totale geurbelasting voor de omgeving waarbij bij de autonome ontwikkeling ook inzicht wordt gegeven in de situatie met een minder optimistische schatting van de restgeuremissies van de slibdroging.

3.2 Milieugebruiksruimte

De Commissie heeft gevraagd in de aanvulling te verduidelijken hoe de milieugebruiksruimte is berekend en is samengesteld uit de te onderscheiden onderdelen die bijdragen aan de contouren. Verder is gevraagd te verduidelijken hoe deze milieugebruiksruimte in de verschillende contouren is gevisualiseerd en wat de consequenties van het ALARA-beginsel zijn voor de bijdrage aan de contouren.

Uit de aanvulling blijkt dat de toegestane milieugebruiksruimte tot stand is gekomen door intensief overleg met overheden en omwonenden. Leidraad daarbij is geweest hetgeen door betrokkenen nog 'acceptabel' werd gevonden. De Commissie is van mening dat in het MER en de aanvulling niet duidelijk gemotiveerd wordt welke milieucriteria gehanteerd zijn bij het bepalen van 'acceptabele' milieugebruiksruimte. Wel is de Commissie van mening dat de uiteindelijk afgesproken contouren binnen de in de praktijk gangbare grenswaarden voor geuren en geluid passen. Het ontbreken van de motivering is daarom geen essentiële tekortkoming.

In de aanvulling is verder aangegeven hoe berekend wordt of de immissies van het totaal van deelactiviteiten op het terrein binnen de afgesproken milieugebruiksruimte blijven. Dit wordt gedaan door afzonderlijke immissies bij elkaar op te tellen. Deze benadering is voldoende als basis voor de besluitvorming over het voornemen.

Bij het berekenen moet worden uitgegaan van de juiste aannames en schattingen voor de te verwachten emissies van deelactiviteiten en de bestaande achtergrondconcentraties van geur en geluid. Voor zover de Commissie hierover opmerkingen heeft staan deze onder paragraaf 3.5 (geluid) en 3.6 (geur).

3.3 Afvalbehandeling

De Commissie is van mening dat de keuze van het VADRON-proces bij de scheidingsinstallatie goed in het MER is gemotiveerd en logisch over komt. Het MER geeft echter weinig inzicht in procesoptimalisaties en de uitwerking van mogelijke uitvoeringsvarianten. In de aanvulling is aan beide bezwaren voldoende tegemoet gekomen.

3.4 Afvalwaterzuivering

De hoeveelheid, samenstelling en behandeling van het afvalwater afkomstig van de voorgenomen activiteit moest volgens de Commissie nader in de aanvulling worden beschreven, waarbij verschillende alternatieven aan de orde dienen te komen. Verder heeft de Commissie gevraagd één van de alternatieven van waterzuivering in het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) op te nemen. Ook in de vergelijking van de alternatieven (hoofdstuk 5 deelrapport) dient de aanvulling nadrukkelijk aandacht te besteden aan de milieueffecten van de waterzuivering.

De Commissie is van mening dat de in de aanvulling gepresenteerde afweging tussen de verschillende varianten voor de uitbreiding van de AWZI afdoende is. De milieugevolgen van het lozen van afvalwater worden voor de verschillende varianten inzichtelijk gemaakt. Het MMA is op adequate wijze aangevuld met een meest milieuvriendelijke vorm van afvalwaterzuivering.

- De Commissie adviseert in het kader van de vergunningverlening nader aan te geven hoe de geschatte restemissie van de AWZI adequaat zal worden gezuiverd.

3.5 Geluid

De Commissie heeft in een eerder stadium van de toetsing een aantal opmerkingen gemaakt over de wijze waarop het aspect geluid in het MER is behandeld:

- het akoestisch rapport waarvan melding wordt gemaakt in de Wm-aanvraag ontbreekt;
- de geluidcontouren in de samenvatting van het MER, het hoofdrapport en in de bijbehorende bijlage 8 zijn onduidelijk vanwege tegenstrijdige beschrijvingen;
- de beschrijving van de geluidemissiegegevens zijn soms niet (goed) vermeld of te optimistisch ingeschat;¹⁰
- het aspect indirecte hinder ontbreekt.

De Commissie is van mening dat de aanvulling onduidelijkheden weghaalt over de ligging en betekenis van de geluidcontouren. Het is thans meer inzichtelijk welke de belangrijke geluidsbronnen in de bestaande situatie en bij de voorgenomen activiteit zijn.

Het feit dat de voorgenomen activiteit geen wezenlijke invloed heeft op de geluidbelasting blijkt terug te voeren op de dominantie van de mobiele geluidsbronnen in de bestaande situatie. De extra vrachtwagenbewegingen ten gevolge van de scheidings- en vergistingsinstallatie blijken te beperkt te zijn om enige invloed te hebben.

De geluidbijdrage van de mobiele installaties wordt voor een relatief groot gedeelte veroorzaakt door het zandbentoniettransport. Het MER/aanvulling gaat er bij de geluidberekeningen vanuit dat dit transport het hele jaar door geschiedt. Daar

10 Zo verschilt de scheidingsinstallatie in het hoofdrapport (tabel 3.3) met de beschrijving zoals opgenomen in het deelrapport (tabel 2.11). Ook is de bronbeschrijving van de scheidingsinstallatie en ONF-bewerking in beide rapporten verschillend. Tenslotte is een aantal potentieel relevante geluidsbronnen relatief laag ingeschat (grondzeef: 85 dB(A)) of mogelijk niet vermeld (beluchting groencompostering).

deze activiteit maximaal drie maanden per jaar plaats vindt, had het MER volgens de Commissie tevens de situatie moeten beschouwen onder meer reguliere bedrijfsomstandigheden. De Commissie wijst er tevens op dat uit het akoestisch onderzoek volgt dat zandbentoniet de belangrijkste geluidbijdrage nabij de woningen geeft terwijl het aantal vrachtwagens juist beduidend geringer is in vergelijking met het overige vrachtverkeer (100 om 180). Deze mogelijke fout in de modelvorming heeft geen cruciale gevolgen voor de beoordeling van het aspect geluid en kan in de vergunningprocedure hersteld worden.

De Commissie heeft over geluid een tweede aanbeveling, gericht op het in beeld brengen van indirecte hinder. De geluidbelasting ten gevolge van indirecte hinder blijkt uitsluitend te zijn weergegeven voor één woning met als motivatie dat andere woningen op gelijke afstand van deze weg zijn gelegen. De berekeningen zijn verricht met een verkeerslawaaiprogramma (SRM1). Indirecte hinder beschouwingen zijn bedoeld voor die woningen nabij de inrichting waar het verkeer nog niet opgenomen geacht kan worden in het overig verkeer. Dit is bijvoorbeeld het geval nabij de woningen ter hoogte van de in-uitrit. Het vrachtverkeer buigt bij beide woningen af waardoor de akoestische situatie niet te vergelijken is met de situatie nabij de onderzochte positie. Volgens de richtlijnen dient een op de situatie toegespitst rekenmodel gebruikt te worden. SRM1 is hiervoor niet goed geschikt.¹¹ Verder wordt bij de berekeningen van de indirecte hinder uitsluitend uitgegaan van de bijdrage van de *toename* ten gevolge van de voorgenomen activiteit en niet van het totaal aantal verkeersbewegingen.

De informatie over indirecte hinder is temeer van belang omdat het bestaande beleid noodzaakt tot het uitvoeren van een gevelonderzoek boven een bepaalde mate van hinder. Omdat de hinder niet goed in beeld is gebracht, kan het bevoegd gezag niet beslissen of een dergelijk onderzoek noodzakelijk is. Aangezien het slechts een beperkt aantal huizen betreft zijn er volgens de Commissie voldoende mogelijkheden om de indirecte hinder te beperken wanneer dat noodzakelijk is. Vandaar dat er geen sprake meer is van een essentieel punt dat voor de besluitvorming in een aanvulling moet zijn uitgewerkt.

■ De Commissie adviseert in het kader van de vergunningverlening de indirecte hinder aan de hand van een toegespitst rekenmodel te berekenen en de *totale* indirecte hinder voor de desbetreffende woningen te vermelden. Tevens verdient het aanbeveling de akoestische modelvorming van de transportbewegingen -met name op het aspect van zandbentoniettransport- kritisch te beschouwen en indien noodzakelijk aan te passen.

3.6

Geur

De Commissie is van mening dat bij de geurcontouren in het MER een aantal zaken onduidelijk is uitgewerkt of onvoldoende is onderbouwd. Dit leidde tot het vragen van enkele aanvullingen:

- de geurcontouren dienen te worden voorzien van legenda conform het document Meten & Rekenen Geur: de contour in fig. 3.1 deelrapport (idem 4.1 samenvatting) bleek onjuist te zijn;

11 SRM1 gaat uit van een verkeersstroom van verschillende wagentypen, dus niet louter vrachtverkeer. Daarnaast gaat het bij indirecte hinder vaak om optrekken, afremmen, etc.

- onduidelijk is waarop de schatting van de vermindering van de geuremissie van de stort met 75% concreet is gebaseerd: deze schatting lijkt erg optimistisch;
- inzicht dient te worden gegeven in de bronnen en meetgegevens van de getallen waarmee de emissie voor de voorgenomen activiteit is berekend, dit geldt met name voor de emissie van de loshal en de scheidingsinstallatie. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de emissie van de ruimtelucht en de geurbehandeling met biofilter (bijlage 3, tabel 2);
- de totale geuremissie komt volgens schatting uit op ca. 21 miljoen ge/uur, terwijl in tabel 3.2. van het Hoofdrapport de ONF-emissie gelijk wordt gesteld aan de emissie van de zuiveringsslibinstallatie, die in die tabel wordt geschat op 200 miljoen ge/uur. Dit verschil dient te worden toegelicht.

In de aanvulling is aan het merendeel van de bovenstaande punten tegemoet gekomen. Het blijkt dat de opnieuw berekende geuremissie twee maal zo hoog is als aanvankelijk in het MER was vermeld. De emissie blijft wel binnen de milieugebruiksruimte. Twee punten dienen bij de vergunningverlening nog extra aandacht te krijgen: de geuremissie van de ONF-wasser en de restemissie van het biofilter en van de AWZI.

De Commissie is van mening dat de inschatting van de geuremissie van de ONF-wasser van $6,9 \cdot 10^6$ ge/h aan de lage kant is, gelet op de ervaringen met vergelijkbare installaties. Uit metingen die in het verleden bij de Wierde zijn uitgevoerd blijkt dat bij het storten van ONF veel meer stank optreedt dan bij het storten van huishoudelijk afval.¹²⁾ Ook de restemissie van het biofilter is laag ingeschat. De Commissie schat dat de restgeurconcentratie 3000 - 5000 ge/m³ zal zijn.¹³⁾ Uit de evaluatie zal moeten blijken hoe groot de geuremissie uiteindelijk zal zijn. Omdat bij de inschatting van de Commissie de geurcontouren binnen de milieugebruiksruimte zullen blijven kunnen eventuele aanpassingen van de contouren bij een MER voor een volgende deelactiviteit plaatsvinden.

- De Commissie adviseert in het kader van de vergunningverlening de geurberekeningen voor de ONF-wasser en de restemissie van het biofilter en de AWZI nader te motiveren.

3.7 Evaluatieprogramma

Het is belangrijk dat emissies in de toekomst goed worden gemeten omdat een aantal geur- en geluidemissies op dit moment nog niet exact kan worden ingeschat. Bovendien bepalen de emissies die vrijkomen bij de scheiding en de vergisting van afval hoeveel (milieugebruiks)ruimte er over blijft voor de andere geplande activiteiten uit het Hoofdrapport.

- De Commissie beveelt aan om in het evaluatieprogramma met name aandacht te schenken aan de: geuremissie van de thermische droging op de nabij gelegen locatie 't

12 Zie *Geuremissie afvalberging De Wierde te Oudehaske*, Witteveen + Bos, 1998.

13 In het MER/aanvulling wordt er van uitgegaan dat de afgasstromen met lage geurconcentraties (ca. 6000 en 1000 ge/m³) er met een restgeurconcentratie van 10% van de oorspronkelijke concentratie weer uitkomen. Op grond van de literatuur waar de initiatiefnemer naar verwijst (C. Anzion, W. Smith en C. Valk, Netherlands 1997) vindt de Commissie een hogere schatting van de restgeurconcentratie meer reëel.

Dok (voor het kunnen vaststellen van de autonome ontwikkeling), geur- en geluidemissie van de afvalwaterzuivering, indirecte hinder, geuremissie van de stort, geuremissie van de ONF-wasser en de restemissie van het biofilter. Ook dient in het evaluatieprogramma te worden aangegeven welke maatregelen worden getroffen indien de geur- en geluidemissies in de praktijk hoger zullen uitvallen.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport Be- en ver-
werking van afvalstoffen op De
Wierde te Oudehaske: oprichting
scheidings- en vergistingsinstal-
latie en de aanvulling daarop

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 mei 1999 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	12 MEI 1999
nummer :	495-99
dossier :	944-72 en 73
kopie naar :	Ru/S. Prs/Bib/He (Rm)

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20110
8900 lnt Leeuwarden
tweebakmarkt 52
telefoon (058) 191 59 15
telefax (058) 192 51 25
www.fryslan.nl
e-mail: provincie@fryslan.nl

provinsje fryslân

Leeuwarden, 11 mei 1999

Ons kenmerk : MO/99-40682/B1
Afdeling : Milieuvergunningen
Toestel : ...205/N. Kistemaker
Uw kenmerk : -
ISVUPno. : 120
Bijlagen : div.

Onderwerp : toezending exemplaren MER
De Wierde te Oudehaske

Hierbij delen wij u mede dat wij een aanvraag van Afvalsturing Friesland NV en het milieu-effectrapport voor een scheidings- en ONF-bewerkingsinstallatie en het Regionaal Overslag Station voor wit- en bruingoed op de afvalbe- en verwerkingslocatie De Wierde te Oudehaske hebben ontvangen. Beide stukken zijn op 9 april 1999 bij ons ingediend en ingeschreven onder nummer MO/99-40682.

U ontvangt van Afvalsturing Friesland rechtstreeks acht exemplaren van bovengenoemde aanvraag/m.e.r.
Bijgevoegd is een exemplaar van de openbare kennisgeving.

Wij verzoeken u tot uiterlijk 19 juli 1999 een advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

voorzitter,

loco-griffier.

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 juli 1999 waarin de termijn voor het advies van de Commissie wordt verlengd

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	21 JULI 1999
nummer :	714-99
dossier :	944-98
kopie naar :	Ru/Sr/Pu/Bib

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 70100
8900 jon. IJersgrêft
overheidsmaki 52
telefoon (058) 791 59 7A
telefax (058) 797 51 7B
www.fryslan.nl
e-mail: provincie@fryslan.nl

Commissie voor de milieueffectrapportage
t.a.v. de heer M. Ruis
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Leeuwarden, 15 juli 1999

Ons kenmerk : MO/99-78951
Afdeling : Milieuvergunningen
Toestel : 2925205/N.Kistemaker/K
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : -

Onderwerp:
Beoordelingstermijn mer Afvalsturing Friesland

Op 23 juni 1999 heeft er overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de commissie voor de milieueffectrapportage, Afvalsturing Friesland (initiatiefnemer) en de provincie Fryslân (bevoegd gezag). In dit overleg zijn de milieueffectrapporten, hoofdmer en deelmer Scheidings- en ONF-bewerkingsinstallatie, besproken. Daarbij is afgesproken dat Afvalsturing Friesland een aanvullende notitie zal opstellen. Het eindgesprek is gepland op 19 augustus 1999, het eindoordeel van de commissie zal eind augustus zijn opgesteld.

Het bovenstaande heeft tot gevolg dat de termijn waarbinnen u advies dient uit te brengen zal worden overschreden. Een en ander is in het overleg van 23 juni jl. besproken. Alle partijen hebben te kennen gegeven zich hierin te kunnen vinden.

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd. Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met de heer N. Kistemaker van onze afdeling Milieuvergunningen, tel. 058-2925205.

Gedeputeerde staten van Fryslân,
namens deze,

R. Afman
(hoofd bureau Milieuvergunningen).

provinsje fryslân

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzagelegging van het MER in Staatscourant nr. 89 d.d. 11 mei 1999

provinsje fryslân
provincie fryslân

provinsje fryslân

OPENBARE KENNISGEVING

milieu-effectrapportage (m.e.r.) scheidings- en ONF-bewerkingsinstallatie op afvalbe-
verwerkingslocatie De Wierde; inspraak op het MER

Afvalsturing Friesland NV heeft een aanvraag ingediend voor een veranderingsvergunning ingevolge de
Wet milieubeheer en een vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. De aanvragen
hebben betrekking op een scheidings- en ONF-bewerkingsinstallatie op afvalbe- en verwerkingslocatie
De Wierde te Oudehaske. Tegelijk met de aanvraag is ook een milieu-effectrapport (MER) ingediend.

Inzage en reacties

Wij stellen u hierbij in de gelegenheid opmerkingen te maken naar aanleiding van de inhoud van het MER.
Het MER, en de daarbij horende stukken, alsmede de aanvraag/beide aanvragen liggen met ingang van
17 mei 1999 op werkdagen en gedurende openingstijden ter inzage:

- bij de provincie Fryslân, Tweebaksmarkt 52 te Leeuwarden, bij de afd. Milieuvergunningen, kamer 083.
Op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur (tel. 058 - 292 51 28);
- bij de afdeling Milieu van de sector Wonen en Werken, Herema State 5 (1e gebouw, ingang park)
te Joure, op werkdagen van 08.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.00 uur;
- in het gemeentehuis, Herema State 1 (hoofdgebouw) op maandag van 13.30 tot 20.00 uur; dinsdag,
woensdag en donderdag van 08.30 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.00 uur; op vrijdag van 08.30 tot
12.30 uur en van 13.30 tot 16.00 uur;
- bij de receptie van het gemeentehuis, Crackstraat 2 te Heerenveen, op werkdagen van 08.00 tot 13.00 uur
en op afspraak van 13.00 tot 17.00 uur;
- in de leeszaal aan het Burgemeester Kuperusplein 48 te Heerenveen, op woensdag en vrijdag van 10.00
tot 17.00 uur; dinsdags en donderdags van 10.00 tot 20.00 uur; zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur;
- in het gebouw van Wetterskip Fryslân, Harlingerstraatweg 113 te Leeuwarden (afd. voorlichting) op werk-
dagen van 08.30 tot 17.00 uur.

Inspraak

Tot uiterlijk vier weken na het verschijnen van deze kennisgeving kunt u schriftelijk opmerkingen maken
over het MER. Deze opmerkingen moet u richten aan: Gedeputeerde Staten van Fryslân, Postbus 20120,
8900 HM in Leeuwarden. Dit onder vermelding van: MER De Wierde. Degene die opmerkingen inbrengt
kan verzoeken zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Daarnaast is het mogelijk mondeling opmerkingen te maken over het MER tijdens een openbare zitting.
Deze zal worden gehouden op woensdag 2 juni 1999 bij stortplaats De Wierde, De Dolten te Oudehaske.
De aanvangstijd is 17.00 uur.

Nadere informatie

Wilt u meer weten dan kunt u contact opnemen met de heer N. Kistemaker, tel. 058 - 292 52 05 of met
mevr. E. Verbuys, tel. 058 - 292 57 57, beide werkzaam bij de afd. milieuvergunningen van de Provincie.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Afvalsturing Friesland NV

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Fryslân (coördinerend bevoegd gezag) en Waterschap Friesland (mede bevoegd gezag)

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)

Categorie Besluit m.e.r.: C18.2 (Besluit m.e.r. 1994) en D18.2 (Besluit m.e.r. 1999)

Activiteit: Afvalsturing Friesland NV (AF) heeft het voornemen om haar verwerkingsactiviteiten voor afval op de afvalberging De Wierde te Oudehaske uit te breiden. De door AF geplande activiteiten betreffen: een scheidingsinstallatie, een bewerkingsinstallatie voor organische natte fractie, bewerking van baggerslib en zuiveringsslib, grondreiniging, immobilisatie, een puinbreekinstallatie, zeefzandbewerking, groencompostering, verwerking rioolslib en veegvuil (reeds vergund), opslag van secundaire grondstoffen (reeds vergund), vestiging van een regionale inzameldienst en uitbreiding van de zuiveringsinstallatie. AF heeft in overleg met de bevoegde instanties besloten één m.e.r.-procedure te starten voor meerdere activiteiten. Het MER bestaat uit een Hoofdrapport met één of meer Deelrapporten. Het Hoofdrapport geeft een korte beschrijving van de bestaande toestand, alle activiteiten die AF voornemens is op De Wierde te ontwikkelen en beschrijft de samenhang tussen deze activiteiten en de te verwachten gecumuleerde milieueffecten. Een Deelrapport geeft een meer specifieke beschrijving van een deelactiviteit en mogelijke alternatieven hiervoor. Dit advies heeft zowel betrekking op het Hoofdrapport als het Deelrapport over het oprichten van een scheidingsinstallatie voor huishoudelijk en daaraan gelijkgestelde bedrijfsafvalstoffen en een vergistingsinstallatie voor de organische natte fractie (ONF) uit de scheidingsinstallatie.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 14 april 1998

richtlijnenadvies uitgebracht op: 10 juli 1998

richtlijnen vastgesteld op: 27 oktober 1998

kennisgeving MER: 11 mei 1999

toetsingsadvies uitgebracht: 31 augustus 1999

Bijzonderheden:

- Afvalsturing Friesland NV (AF) heeft in overleg met de bevoegde instanties besloten één m.e.r.-procedure te starten voor meerdere activiteiten met een verschillend karakter, door AF een 'paraplu-m.e.r.' genoemd.
- De Commissie is van mening dat het MER niet alle essentiële informatie bevat. AF heeft daarom een aanvulling opgesteld waarna er volgens de Commissie voldoende informatie beschikbaar was om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming.
- In de startnotitie vraagt AF 'milieugebruiksruimte' aan. Dit is de ruimte die AF van het bevoegd gezag krijgt voor de milieugevolgen van het voornemen, waarbij geredeneerd wordt vanuit immissienormstellingen bij gevoelige objecten en gebieden. Het voordeel van de toepassing van dit concept zou kunnen zijn dat voor belanghebbenden, zoals omwonenden, van tevoren duidelijk is welke hinder de activiteiten gezamenlijk voor de omgeving maximaal zullen veroorzaken. Het is van belang dat hiervoor de autonome ontwikkeling en de cumulatie van de milieu-effecten goed in beeld worden gebracht.
- In de richtlijnen is gevraagd om actief te zoeken naar mogelijkheden om milieuwinst te boeken door het integreren van verschillende deelactiviteiten of door de locatiekeuze van deelactiviteiten op het terrein. Bij de MER'en voor de toekomstige deelactiviteiten zal dat een belangrijk aandachtspunt zijn.

- Het is belangrijk dat emissies in de toekomst goed worden gemeten omdat een aantal geuren geluidemissies op dit moment nog niet exact kan worden ingeschat. Bovendien bepalen de emissies die vrijkomen bij de scheiding en de vergisting van afval hoeveel (milieugebruiks)ruimte er over blijft voor de andere geplande activiteiten uit het Hoofdrapport.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. C.J.M. Anzion

ir. H.S. Buijtenhek

ing. R.P.M. Jansen

drs. R.H.J. Mooren

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. M.J. Ruis, m.m.v. drs. R.A.A. Verheem

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19990603	Verslag openbare hoorzitting	Oudehaske	19990623

